

Intéző úr válaszoljon:

történtek-e ilyenek a Wolf-uraságok birtokán?

A Szegedi Lemezgyáron túl, az őthalmi dombok aljában terül el a Szegedi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet egyik legszebb gazdaságának ezerholdas birtoka. Ezt a szép kísérleti gazdaságot öt-éves tervünk adta a városnak. Azzal a feladattal láttuk el, hogy a szegedi és a környékbeli termelődővetkeztet e gazdaság munkáján keresztül láthassák, tanulmányozhassák, miként kell egy mezőgazdasági nagyüzem munkáját megszervezni, szakadatlanul növelni a terméseredményeket, csökkenteni az önköltséget.

Az őthalmi kísérleti gazdaság azonban fennállása óta nem minden tekintetben felelt meg a követelményeknek. Sem az állattenyésztésben, sem a terméseredmények növelésében nem tudott olyan eredményeket elérni, melyek a környékbeli szövetkezetek részére hosszú időre követendő példaként szolgáltak volna. Vajon miért? E kérdésre a választ megadja az a jegyzőkönyv, melyet az elmúlt napokban a Szegedi Járási Tanács mezőgazdasági osztályának kiküldött munkatársai készítettek az Őthalmi Állami Gazdaság aratási munkájáról.

A gazdaság egyik 40 holdas búzatáblájának aratásához — egyrésze ennek a földön fekvő — túlerett állapotban fogtak hozzá. Emiatt a tábla nagyobb részét kézikaszával kellett learatni. Azonban a kézikaszák mellett helytelenül aratógépeket is beállítottak a munkába. Az erősen túlerett, pergőseme gabonát a gépek az aratással együtt

Jórészt ki is csépelelték.

Kombájnnal kellett volna aratni, de ügylészik erre nem gondoltak a gazdaság vezetői.

Az egyik egy katasztrális hold nagyságú darabon négyzetméterenként mintegy 2800 szem búza pergett ki — hozzá kell tennünk, hogy a méreket nem ott végezték, ahol marékka lehetett volna szedni az elszóródott búzaszemeket. — Ez a veszteség szerényen számítva is öt mázsa búzát jelent.

Pusztai István, a gazdaság főagronómusa a nagyméretű szemvesztés ellenére tovább folytatta a gépekkel való aratást. Összesen még további hat holdat arattak így le. Ezen a területen már nem volt ekkora a szemvesztés, mert itt többnyire álló gabona volt. Azonban a megengedett veszteségen felül itt is holdanként mintegy 125 kiló gabona hullott el. A dolgozók látták s mondták is, hogy ebben a túlerett búzában csak kárt tesznek a kéveköti aratógéppel. Hamarabb, legalább vízszéresben kellett volna aratni. Pusztai István főagronómus azonban ügyet sem vetett véleményükre. Az aratást meg kellett kezdeniük s folytatták is, mert így szolt a parancs.

Közben kilátogatott hozzájuk Albert Ferenc elvtárs, a gazdaság párttitkára, aki elszörnyülködve látta, mit csinálnak itt az emberek a gépekkel. Felháborodásában csak ennyit tudott hirtelenjében kérdezni:

— Mondják, ha sajátjuk lenne ez a búza, akkor is így aratnák?

A gépekezők hasonló felháborodással válaszoltak: — Akkor nem így csinálnánk, De

parancs az parancs.

Albert elvtárs még annyit kérdezett: — A főagronómus mikor volt itt utoljára?

— Fél órával ezelőtt — volt a válasz. — Mondtuk neki, hogy bűn ezt így csinálni, ő azonban azt mondta: folytassuk csak az aratást.

A párttitkár azonnal elrendelte az aratógépek leállítását, visszament a gazdaságba és kihívta a főagronómust. Pusztai a párttitkár előtt bevallotta, hogy ez va-

lóban helytelen géppel aratni itt. Ezután berendelte a gépeket a gazdaság udvarára. Másnap azonban, amikor Albert Ferenc párttitkár nem volt a közelben, Pusztai főagronómus ismét kiküldte a gépeket aratni.

Az eddigiekből úgy tűnik, mintha ezekről az eseményekről semmit sem tudott volna Ágoston István, a gazdaság vezetője. Az igazság azonban az, hogy tudott; sőt

maga is bűnös ebben az ügyben.

Mielőtt az aratógépek munkába álltak volna, Ágoston személyesen tárgyalta meg az ügyet a főagronómussal, helyeselte, hogy géppel is aratnak.

A rablómunka után a párttitkár világosan látta, hogy itt már nem egyszerűen tudatlanságról, hanem bűnös szabotázsról van szó. Jelenítette az ügyet a felsőbb hatóságoknak.

Felvetődik egy másik kérdés: vajon Pusztai István, amikor mint Patzauer István, az üllési Wolf-major intézője volt, így csinálta-e? Biztosan, hogy nem, mert akkor nem szolgálhatta volna oly sok évig a Wolf-uraságokat.

Pusztai (Patzauer) István az ismert szegedi bor-, likőr-, szeszgyárkereskedő, ecetgyár, többszörös szegedi és budapesti háztulajdonos fia maga is uradalmi intézősködése mellett bormagykereskedő volt. Apjával és egész családjával együtt azok közé tartozott, akik kényük-kedvük szerint zsákmányolták ki régen a dolgozókat. Hogyan várhatunk egy ilyen embertől most becsületes, jó munkát, azt, hogy hűséggel

szolgálja a dolgozókat, a munkások államát.

Ha jól megnézzük

a gazdaság munkáját, akkor gyakran találkozzunk olyan kisebb-nagyobb hibákkal, melyek a kopasz valóságukban nem egyebek, mint Pusztai intéző úrnak szabotázs-akciói. Eleget megemlíteni csupán az ez évi őszi árpa-termelést. A gazdaság őszi árpa átlagtermése most alig haladja túl az egyéni gazdák átlagát, a szövetkezetekét pedig messze elmaradt. Nagy önköltséggel agyon-fejtrágyázták a vetést, a kalászkok még mielőtt kinevelték volna a szemet, lesültek. Bizonyos, hogy a Wolf-uraságok birtokán ilyenek sem történtek meg. Elég felháborító képet kapnánk akkor is, ha a gazdaság tavalyi tejtermelési átlagát vizsgálhatnánk. Volt idő, amikor a gazdaság teheneinek fejési átlaga még a három litert sem érte el egészen. Ez azonban sem Pusztai Istvánt, sem Ágoston Istvánt nem háborította különösképpen. Felelős beosztásokat állásnak, egyszerűen csak pénzkereseti lehetőségnek tekintik. A tények azt mutatják, artani is igyekeznek népgazdaságunknak. Nem is akármilyen pénzkereseti lehetőség ez Ágostonéknak, hanem olyan, melyből dárídókra és lakomákra is jut bőven.

Elég volt ezekből. Az őthalmi kísérleti gazdaságnak mindenképpen teljesítenie kell a kormány és a párt által eléje állított feladatát. Ez természetesen csak úgy lehetséges, hogyha eltávolítják onnan a kártevőket, helyükre becsületes, néphez hű vezetőket állítanak.

Összehívták

a Szovjetunió Legfelső Tanácsát

N. A. Bulganyin beszámol a genfi értekezlet eredményeiről

Moszkva (TASZSZ). A Szovjetunió Minisztertanácsa a Legfelső Tanács Elnöksége elé terjesztette a genfi négy-hatalmi kormányfői értekezleten résztvevő szovjet kormányküldöttség jelentését.

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége elhatároz-

ta, hogy 1955. augusztus 4-re összehívja a Szovjetunió Legfelső Tanácsának ülését, hogy az ülésnek meghallgassa N. A. Bulganyin elvtársnak, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének beszámolóját a genfi négyhatalmi kormányfői értekezlet eredményeiről.

Munkafegyelem Szeged textilüzemeiben

III.

Örjárat a Textilművekben

A látogatónak, aki végig sétál a Textilművek hatalmas fonodai munkatérén, egy meghökkentő jelenség ölik a szemébe. Itt is, ott is álló gépeket látni. Egyesek teljesen használaton kívül állnak. Másokon mintha csak most hagyták volna abba a munkát. Mi van ezekkel a gépekkel? Talán valamilyen technikai hiba folytán nem működtek őket? Nem, másról van szó. Nem műszaki zavarok akadályozzák a Textilművek modern gépparkjának teljes használatát, hanem az a tény, hogy nem áll rendelkezésre elegendő számban munkaerő. Egyszóval: létszámihiányról van szó. Meg kell mondanunk, hogy ebből a különös és kellemetlen helyzetből a legkülönbözőbb problémák adódnak.

Mielőtt azonban ezekre rátérnénk, még egy feltűnő és zavaró jelenségről kell megemlékeznünk. Nevezetesen: a munkaerővándorlásról. Arról az úgynevezett fluktuációról, amely a Textilművekben talán minden más szegedi üzemet felülmúló méreteket ölt. A rendelkezésünkre álló adatok szerint az év eleje óta 290 kilépő és több mint 300 belépő volt a gyárban. Ez egy évre átszámítva több mint 50 szá-

zalékos fluktuációt, a munkásgárda felénél nagyobb hányadának kicserélődését jelenti. S természetesen nemcsak az idei esztendőről van szó. A munkaerővándorlás a Textilművekben nem új jelenség, hanem olyan állandó vonás, amelyet születése óta magával hordoz ez a fiatal üzem. Vajon mekkora lehet ilyen körülmények között a gyár állandó munkásgárdája? Erre is megkaptuk a felvilágosítást. Nemrég folytatott le ebben az irányban vizsgálatot és megállapították, hogy a műszaki és az adminisztratív személyzetet kívül mintegy 200 főre rug az üzem állandó gárdája. Aligha szükséges bővebben magyarázni, mily kevésbé kielégítő ez az állapot.

Mi az oka ennek a nagyméretű munkásvándorlásnak? Az ok elsősorban a gyár dolgozóinak összetételében keresendő. A munkásállomány zömét fiatal lányok teszik ki; az átlag életkor 24 év. Itt nemcsak arról van szó, hogy ezek a 20-25 éves lányok és menyecskék a régi világban nem dolgoztak, nem tudnak parhuzamot vonni a felszabadulás előtti munkafeltételekkel, s ezért nem becsülik eléggé a jelen-

legi munkaviszonyokat. A fiatalok követelményei sokkal közvetlenebbül jelentkeznek. A munkások jelentős része, mint lány kerül be az üzembe, de hamarosan férjhez megy. A férj esetleg egymaga is el tudja tartani a családot, vagy nem is Szegeden lakik — egyszerűen megváltozik a munkásnő családi helyezett, lakhelye, s kéri a gyárból való elbocsátását. Az összetétel más szempontból is szerepet játszik. A munkásnő 35-40 százaléka a környékbeli falvakból jár be dolgozni, főleg Dorozsmáról, Szőregről, Tápérről, Gyáláról, Mihálytelekről stb. Szülei-eknek földjük van, amely a nyári hónapokban több munkáskézre igényel. Ez a kétlakásos is egyik tényezője a gyakori kimaradásoknak. Vannak fiatal lányok akik már eleve azzal a korlátozott céllal lépnek be az üzembe, hogy összegyűjtsék a megfúrtárat, leszámlát. A végeredmény: a létszám állandó hullámzása.

Sajnos ez a helyzet nagymértékben kihat a gyáron belüli munkafegyelemre, mégpedig — talán mondani sem kell — éppen nem kedvező irányban. Ugyanazoknak a

falusi lányoknak, akiknek egyik része a nyári hónapokban egyszerűen kimarad a gyárból, a másik része esetleg aratás idejére beteges jelent, egy harmadik része nem jelent beteges, de azért otthon is dolgozik, ennélfogva ki van maradvány, rendszeresen elkésik a gyárból, vagy nem tud teljes erőbedobással és figyelemmel dolgozni. Ehhez képest az elkésések száma még nem is olyan nagy. A gyári statisztika fél év alatt 142 elkésőt mutat ki, ami kevesebb, mint napi egy elkésés jelent. Az igazolatlan mulasztók száma a fél év alatt 66 volt; a mulasztások következőképpen oszlanak meg: 83 munkanapot veszített a termelés. Hogy ez milyen gyakorlati anyagi következményekkel jár az igazolatlannul hiányzó munkásra nézve, arról már egy korábbi írásunkban szólottunk. Sajnos, a Textilművekben olyan a munkaszemély, hogy ezt a 80-100-120 forintos bérkiesést a mulasztók nem nagyon veszik szívükre. A fekete táblára való kiírásnak pedig még kevesebb hatása van. De erről majd legközelebbi cikkünkben.

(—e. —r.)

25 mázsa helyett 48 mázsa gabona

Az elmúlt napokban a szegedi szérűkertekben is megkezdődött a cséplés munkája. Az állami terményraktárakban és a szegedi dolgozó parasztok kamrájában is szépen gyűlik a gabona.

Az eddigi begyűjtési eredmények azt mutatják: a szegedi dolgozó parasztok is megértették pártunk szavát; a cséplőgéptől teljesítik gabonabeadási kötelezettségüket, s felesleges búzájukból sokkal többet adnak el az államnak, mint amennyire eredetileg értékesítési szerződést kötöttek. Kedden estig Szegeden 14 olyan egyéni gazda cséplött el, akinek a begyűjtési hivatal szerint feleslege mutatkozott. A 14 gazdával összesen 25 mázsa felesleges gabonára kötöttek előzőleg értékesítési szerződést. Ezzel szemben 48 mázsa búzát, 23 mázsával többet szállítottak be, s adtak el az államnak, mint amennyit korábban ígértek a dolgozó parasztok.

E derék példamutató gazdák között van

Leinwéber István, Moszkvai körút 26/b szám alatt lakó gazda is, akinek 8 mázsa búzára szolt az értékesítési szerződése, s ehelyett 14 mázsát adott el az államnak.

Ugyancsak itt kell megemlíteni Lakatos János Etelka-soron lakó dolgozó paraszt nevét is, akinek a begyűjtési hivatal számítása szerint nem is lett volna feleslege, mégis 527 kiló kenyérgabonát vitt be begyűjtési kötelezettségén felül a terményraktárba.

Ezek az eredmények azt mutatják: ahol népnevelőink alapos munkát végeznek, jól megmagyarázzák, miért volt szükség kormányunk részéről a felesleges gabona állami felvásárlásáról szóló rendelet meghozatalára, ott nincs lemaradás. A dolgozó parasztok megértik, hogy valóban ez a rendelkezés is — mint kormányunk valamenyny más intézkedése — saját érdeküket szolgálja.

Asszonyok a bíróság előtt

A szegedi járásbíróház büntetőtanácsa előtt a napokban két asszony állt. Alig harminc évesek. Másfél évvel ezelőtt még Bórdány köz- ség vezetői voltak: Móra Ferencné másfél éven át a köz- ségi tanács vb.-elnöke, Molnár Zoltánné a tanács pénzügyi előadója volt. Most az ügyész a legsúlyosabb bűncselekményekkel vádolja őket: ismét- len és bünszövetkezetben el- követett társadalmi tulajdon elleni csalás és okirathamis- tás ellenük a vád.

A bírósági tárgyalás alatt megannyi kérdés cikázott át az ember gondolatán:

hogyan jutott ide ez a két proletársorból származó asszony?

hogyan élhettek vissza ilyen súlyosan a kapott bizalommal?

hogyan tévedhettek — szerencsére elég ritkán — egye- sek a bűn útjára?

hogyan lehetne megakadá- lyozni a jövőben az ilyen szomorú eseteket? és

kik felelősek azért, hogy nem sikerült idejében megaka- dályozni a bűncselekmény-hal- mozást?

Talán választ ad erre a sok kérdésre Móra Ferencné és Molnár Zoltánné esete...

S írva ismerte el a két asszony, hogy mennyi jó- tetményben részesültek a dolgozók állama által. Szegény kubikusleány létükre tanulhat- tak. Alighogy kikerültek az iskolából felelős állásba helyez- kedhettek el. A kétnapos tárgyalás során ugyan nem ismerték el bűnösségüket, de kénytelenek voltak belátni, hogy kezük alatt pénz tűnt el a községi tanács pénztárából. Móra Ferencnének a falu ipar- osai szemébe mondták, hogy ugyanarról a munkáról 3-4 számtát is aláíratott velük az-

zal a fondorlattal, hogy az előző számla valamilyen ok miatt a könyvelés részére nem felelt meg. Sajnos a kisiparosok felültek az átlátszó mesé- nek, újból aláírták a nyugtákat és ezzel módot adtak arra, hogy a vádlottak ismételtelen felve- gyék a 300-400 forintokat, amik a dolgozók adóállírléiból gyűlték össze a tanács ellátásá- ra. Az első csalás sikere után vérszemet kaptak, — felváltva szereztek be a hamis nyugtá- k és utalványozták egymás- nak a pénzt. Ebből tellett azu- tán vacsorákra, szép ruhákra, sőt pesti útra is repülőgépen. Közben gyűlték a hamis nyug- ták: fél év alatt csak ablaktör- rés címén hét nyugtára 1230 forintot fizettek ki, amiből hat hamis. De hamisították a fest- ök számláját, az apaállatok takarmányszámláját, sőt még a napközi otthonosok ellátásá- ra kiadott pénzt is hamis számlá- zással fizették ki maguknak. Es mindezt tehették majdnem egy éven keresztül anélkül, hogy az ellenőrzés rájött volna. Ok maguk is hiányolták, hogy évente csak egyszer vizs- gálták felül pénzkészletüket, s akkor is csak futólag.

Most már a faluban min- denki azt mondja, hogy ő előre látta, hogy Móráné és Molnárné tündöklésének börtön lesz a vége. Sajnos azon- ban, hogy a község kommunis- tái közül egy sem akadt, aki erre felhívta volna a párt vagy a járási tanács figyelmét. A járási tanács munkatársai kö- zül is helenként fordultak meg Bórdányban, arra azonban már nem terjedt ki a figyelmük, hogy átnézzék a kiízeléseket. Már pedig még hozzá nem ér- tő személy is azonnal rájött volna, hogy lehetetlen annyi ablaktörés, ami fél év alatt több mint ezer forintot felemészten. Alig egy pár tétel naponta egy

községi kézi pénztár forgalma, tehát szinte játékszámba megy annak ellenőrzése. A járási ta- nács emberei mégsem leplez- ték le idejében e visszaélése- ket, hanem engedték garázdál- kodni ezt a két asszonyt, s ez- zel a falu dolgozói szemében lejárátták az egész községi tanácsot.

A bíróság a tények alapján a terheltek tagadása ellenére bizonyítva látta vád tárgyá- vát cselekményeket és Móra Ferencné — dacára három gyermekének — másfél évi börtönre, Molnár Zoltánnét két és fél évi börtönre ítélte. Az ítélet- nek meg lett a kívánt hatása: Molnárné az ítélet kihirdetése után beismerte, hogy eltűntette a nyugtákat és zokogva adta elő azokat azzal, hogy Móráné vitte a bűn útjára, s ezért tűntette el a hiányzó nyugtá- kat, mert Móránét meg akarta menteni a börtöntől, de azt sem akarta, hogy egy hónapos csecsemőjével börtönbe kelljen mennie.

Hiába volt azonban már most a sírás. A dolgozó nép állama keményen megbün- teli saját fiait is akkor, ha ilyen rútul visszaélnak a ka- pott bizalommal. Viszont a bórdányi esetből tanul- hatnak kommunisták és pár- tonkívüliek egyaránt: a vis- zárlás legkisebb gyanúja ese- tén sem szabad szemet hunyni se felelős állásban lévők, se asszonyok előtt, hanem azokat jelenteni kell illetékes helyre minden igaz magyarnak. Az ellenőrzést gyakorló szervek pedig tanulják meg, hogy a tanácsok és a vállalatok, az állami gazdaságok és a tsz-ek ellenőrzése nemcsak azt je- lenti, hogy elcsevegünk az el- lenőrzött dolgozókkal, hanem kivizsgáljuk tüzetesen a dolgozók minden fillérének hová- fordítását és a legkisebb vis- szárlásra is könyörületlenül le- csapunk. Csak ezáltal lehet megakadályozni azt, hogy még kivételesen se családjeik dolgozó népünk azokban, akiket bizalmával megtisztelt.

(—)

Árvíz Indiában

Az angol rádió közli, hogy a heves monszun óriási áradásokat idézett elő a Ganges és a Brahmaputra völgyében. A Brahmaputra romboló árja tel- jesen elszigetelte az Észak-Kelet-Indiában fekvő Asszam államot. Uttar Prades keleti részében több mint 3000, Bihar állam északi részében pedig csaknem ezer falu és város került víz alá vagy el van vágva a külvilágtól. Az Asszam-állambeli 60.000 lakosú Dibrugarh város több mint három- negyed része víz alatt áll.

KÉT BAZELI tudós, dr. Wettstein és dr. Schmiedlin első ízben állított elő teljesen szintetikus úton új „aldoste- ron” hormont. Orvosi körök- ben nagy jelentőséget tulaj- donítanak ennek a felfedezés- nek.

A NYUGAT-NÉMETOR- SZÁGBAN lévő Griesheimi repülőtérén (Darmstadt közelé- ben) hatalmas robbanás tör- tént a hetedik amerikai had- sereg benzinkútjában. A robbanás következtében 800.000 liter üzemanyag semmisült meg. Az áldozatok számáról nem adtak közleményt.